

[View this email in your browser](#)

Kære læser

Velkommen til dette nummer af KVINFOs nyhedsbrev, som står i omsorgskrisens og valgkampens tegn.

Vi har et problem.

Prognoser viser, at Danmark om få år kommer til at mangle 16.000 SOSU'er, 6.000 sygeplejersker og 3.000 pædagoger.

Studiepladser er der masser af. Men ansøgerne mangler – og der bliver færre af dem.

Statsminister Mette Frederiksen (S) har foreslået at hæve lønnen til nogle af de grupper af offentligt ansatte, som der er stor mangel på.

Fra oppositionen har Jakob Ellemann-Jensen (V) foreslået at give ret til fuldtid til for eksempel SOSU'er og sygeplejersker. Han fremhæver den i øvrigt Venstre-styrede Region Syddanmark som eksempel på, at det kan lade sig gøre.

Andre politikere har også været på banen med forskellige udspil. For noget må der ske – hvis vi altså fremover skal have tilstrækkeligt mange sygeplejersker til at pleje vores syge, SOSU'er til at tage sig af vores ældre og pædagoger til passe vores børn, mens forældrene er på job.

Det er godt, at politikerne kommer med forslag til, hvordan vi kan modvirke manglen på arbejdskraft inden for omsorgsfagene. Men hvis vi skal i mål, skal vi tænke hele vejen rundt - og her står 'køn' og lyser op som et centralt element i både problemanalyse og løsningsforslag.

Du kan læse om alt dette og mere til her i nyhedsbrevet.

God læselyst!

/KVINFO

Af Thomas Kristensen, KVINFO

Også i den offentlige sektor får kvindedominerende faggrupper lavere løn end sammenlignelige faggrupper, hvor mændene er i flertal. Det viser [en analyse af lønhierarkiet for offentlig ansatte](#), udført af Institut for Menneskerettigheder.

Højere løn – eller i hvert fald mere ligeløn – er derfor en del af løsningen på at tiltrække og fastholde arbejdskraft inden for de kvindedominerede omsorgsfag.

Men omsorgskrisen handler om meget mere end uligeløn. Problemet med mangel på arbejdskraft i omsorgsfagene er så stort, at et enkelt initiativ langt fra er nok.

Flere mænd kan være del af løsningen

43 procent af videregående uddannelser i Danmark har en [skæv kønsbalance](#).

Hidtil har der været stort fokus på at få flere kvinder ind i de traditionelt mandedominerede fag, som kaldes STEM-fag, altså *science, technology, engineering* og *mathematics*.

Og anstrengelserne har båret frugt. Således har for eksempel [IT-Universitetet](#) formået at få væsentlig flere kvinder til at søge deres uddannelser.

Derimod har der ikke været meget fokus på at få flere mænd til at vælge omsorgsfagene. Her er der ellers et meget stort potentiale:

Mænd udgjorde kun 8 procent af de nyoptagne på sygeplejeuddannelsen i 2022. På SOSU-uddannelserne var mændenes andel 14 procent og på pædagoguddannelsen

26 procent.

Hvis Danmark kan få flere drenge og mænd til at uddanne sig inden for omsorgsfagene, vil det i fremtiden kunne modvirke noget af problemet med mangel på SOSU'er, sygeplejersker og pædagoger.

Det kan lade sig gøre. Det viser erfaringerne fra andre lande. I Holland og Italien er mere end 20 procent af sygeplejerskerne således mænd.

Behov for at tænke nye tanker

Behovet for flere mænd på omsorgsuddannelserne forstærkes yderligere, når man ser på andre kønsforskelle i det danske uddannelsesvalg.

Mænd er i forvejen overrepræsenteret på erhvervsuddannelserne og i de grupper, som har grundskole eller gymnasial uddannelse som deres højest fuldførte uddannelse. Samtidig er der flere kvinder end mænd, som tager en videregående uddannelse.

Regnestykket virker måske kompliceret, men det er sådan set enkelt nok: Mænd går i forvejen andre veje. Kvinder begynder i nogen grad det samme. Resultatet er, at der realistisk set ikke er kvinder nok til at dække det fremtidige behov i omsorgsfagene.

Derfor er der behov for at tænke nye tanker, så vi får flere mænd til at søge ind på sygepleje-, SOSU- og pædagoguddannelserne.

Arbejds miljøet er hårdt

Ansatte i omsorgsfag arbejder på mange forskellige arbejdspladser og med opgaver, som ofte både giver mening og daglig arbejdsglæde.

Men der er samlet set samtidig tydelige indikatorer på, at arbejds miljøet i omsorgsfagene kan være både fysisk og psykisk hårdt.

Her i 2022 sætter Arbejdstilsynet særligt fokus på arbejds miljøet i daginstitutionerne på baggrund af tilsynets erfaring og data om branchen, der "viser, at ansatte på daginstitutioner kan være i risiko for at opleve følelsesmæssige belastninger, tidspres og at blive udsat for vold og trusler".

I sundhedssektoren har flere medier skrevet om den store arbejds mængde og det hårde tidspres. Og ser vi på antallet af anmeldte arbejdsskader, så er døgninstitutioner (herunder plejehjem) og hjemmeplejen den branche med flest arbejdsulykker.

Ikke alle kan arbejde fuldtid

Forslaget om at give deltidsansatte ret til fuldtid spiller ind i situationen, fordi en stor del af omsorgsmedarbejderne i dag arbejder på deltid. Dansk arbejdsgiverforening har i år undersøgt andelen af fuld tidsansatte i fire omsorgsfag og er kommet frem til følgende:

- 57 % af sygeplejersker arbejder 36 timer om ugen eller mere
- 48 % af pædagoger arbejder 36 timer om ugen eller mere
- 30 % af SOSU-assistenten arbejder 36 timer om ugen eller mere

- 26 % af SOSU-hjælpere arbejder 36 timer om ugen eller mere

Nogle deltidsansatte vil gerne arbejde mere, men kan ikke få et job på fuldtid. I den offentlige sektor udgør denne gruppe 11 procent af de deltidsansatte. Det tyder på, at ret til fuldtid kan være med til at dække nogle arbejdstimer på plejehjem og hospitaler og i børneinstitutioner.

Men nogle deltidsansatte fremhæver private forhold såsom hensynet til familie og børn som årsag til, at de arbejder på deltid. Når familiehensyn får kvinder til at fravælge fuldtid, kan det spille ind, at kvinder stadig udfører en større del af arbejdet i hjemmet, end mænd gør. En undersøgelse af danskernes tidsforbrug i 2018 viste, at kvinder i gennemsnit bruger 3,28 timer dagligt på husholdsarbejde, mens mænd i gennemsnit bruger 2,34 timer.

Et hårdt arbejdsmiljø får også nogle til at vælge deltid. I en undersøgelse blandt sygeplejesker angav 30 procent et bedre arbejdsmiljø som en faktor, der kunne få dem til at overveje at gå op i arbejdstid.

Anbefalinger fra KVINFO

Det står helt klart, at man ikke kan løse omsorgskrisen med et enkelt snuptag. Det bliver et langt sejt træk, og flere indsatser må til.

I en ny rapport om omsorgskrisen opstiller KVINFO fire overordnede områder, som der er nødvendigt at arbejde med:

- 1) Højere løn
- 2) Bedre arbejdsmiljø
- 3) Et mindre kønnet uddannelsesvalg
- 4) Bedre fordeling af omsorgsarbejde i hjemmet.

Samtidig er det nødvendigt at tænke køn ind i løsningsforslagene for at gøre dem effektive.

I rapporten *Omsorgskrisen handler om køn* kommer KVINFO med en lang række konkrete anbefalinger til regeringen, til kommunerne og regionerne samt til professionshøjskolerne og erhvervsuddannelserne.

Omsorgskrisen handler om køn

Få fat i hele rapporten og anbefalingerne

[Tag mig direkte til rapporten](#)

Kom til valgmøde om køn og ligestilling

Bliv parat til at stemme på ligestilling - Det er gratis - Få dine billetter her

På onsdag den 26. oktober kl. 17-18.30 kan du møde syv politikere til valgdebat om køn, ligestilling, omsorgskrise og andre store dagsordener. Det er disse syv: Carl Valentin (SF), Charlotte Nellemann (LA), Lars Aslan Rasmussen (S), Louise Davidsen (M), Marie Kampmann (RV), Niels Peder Ravn (NB) og Rosa Lund (Ø). Kom med!

Du kan også være med på en skærm på vores Facebookside - Tryk her

Tak for denne runde

Glæder du dig til næste tirsdag? Her på kontoret kan vi næsten ikke vente til at mærke det gode sus af demokrati, som rammer en, når man går ind i stemmeboksen. Nyd det! Og som antydnet: Du kan også godt glæde dig til valgmødet allerede på onsdag. Vi har sommerfugle i maven. Det bliver godt!

Vi ses igen, når Danmark (måske) har fået en ny regering, og til den tid handler nyhedsbrevet om mænd.

Copyright (C) 2022 KVINFO. All rights reserved.

Our mailing address is:

Want to change how you receive these emails?
You can [update your preferences](#) or [unsubscribe](#)

